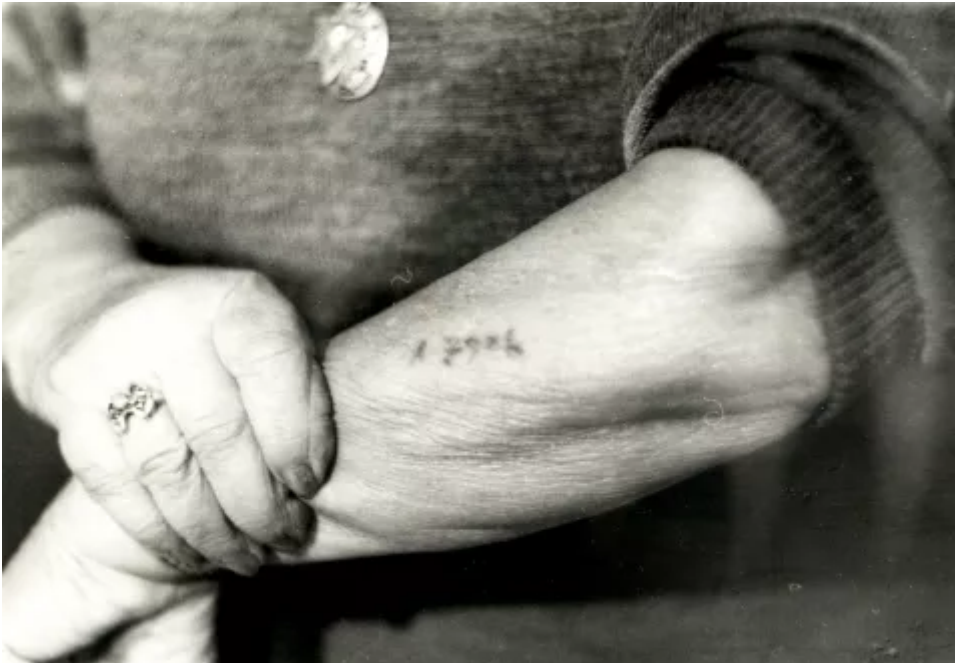

Salamon Golda Lágerszáma

Itt az én lágerszámom látszik, A 7986. Ezt a képet akkor csináltattam, mikor az iratokat kellett küldeni Németországba, hogy kapjak kárpótlást azért, mert voltam deportálva. És kértek képet a számról, de ez nem volt jó, mert én nem látszok, kellett mást csináltassak, és azt küldtem el. Engem Máramaroszigetről Birkenaubra deportáltak. Birkenauban voltam vagy öt-hat hónapot, ott is dolgoztam, de számot Auschwitzban kaptam, ott lettem tetoválva, és ott dolgoztam tovább. Minket nem szólítottak névről, minket csak szám szerint szólítottak. 7986.

'Neunundsiebzigsechsendachtzig' -- mindig csak úgy hívtak szám szerint. Minden reggel három órakor, fél négykor volt 'zahlappel', az azt jelenti, hogy számoltak minket. Fel kellett kelni, kivezettek, mint a katonáknak, sorba kellett állni ötösével, és megszámoztak. Aztán hozták a reggelit, egy keserű teát, és kaptál huszonöt deka kenyeret egy napra. Egy téglaszerű fekete kenyeret négybe vágta, és az volt négy személynek egy napra a kenyér. Ennyit adtak délelőtt. Aztán kérdezték, ki akar menni munkára. Én voltam az első, aki kiléptem, csak menjek ki a lágerből, ne legyek abban a tömegben, menjek ki a levegőre, nem számít, akármit kell dolgozni. Csak kint, és nem bent. Na, és [ott] aztán hozták az ebédet, akkor megint sorakoztunk ötösével, én mindig elől voltam, mert kicsi voltam, nem voltam olyan magas, mint a többiek. Egy kerek edénybe tettek valami moslékot, nem mondhatod másnak, de se kanalat, se semmit nem kaptál, szűrőszórtál belőle párat, a hátulsó mondta, ne egyél sokat, jusson nekem is. A vacsora egy keserű tea volt, és ha megtartottál még egy kis kenyeret. Az ünnepnap volt, amikor főztek krumplit hajában, meg sem volt mosva, és adtak három-négy főtt krumplit. Az ünnepnap volt, amikor kaptál. Máskülönben nagyon-nagyon rossz koszt volt. Rettenetes rossz koszt volt. És így éltünk a lágerben. Auschwitzból aztán el lettünk vize más lágerbe, voltam Bergen-Belsenben egy lágerben, és még egy lágerben, és utoljára Mauthausenben. Marhavagonokban utaztam én éppen eleget, mikor kellett menni egyik lágertől a másikig. Tele volt hóval, és ráfagyott a cipő a lábunkra. Na, azt is kibírtuk, akik kibírtuk, nem mindenki. Oda [Mauthausenbe] szedték össze az összes lágerből a heftlingeket [foglyokat], és a lágert felaknázták, [1945.] május hetedikére kellett hogy robbanjon. Fel akartak robbantani minket, mert már látták, hogy veszítik el a háborút, és nem akarták, hogy kitudódjon, mit csináltak, hogy kínozták a népet. És az aknákat a zsidó fiúk kellett hogy lerakják. Szerencsénk volt, hogy

május negyedikén [helyesebben: május 5-én] bejöttek az amerikaiak, és megsemmisítették az aknákat. De ott nagyon sok ember pusztult volna el, nem tudom, hány ezer heftling, ahogy mondták ők, voltak ott úgy nők, mint férfiak. Már annyira megszoktam, hogy olyan kutyás őrök vezetnek minket mindenfele, hogy mikor már felszabadultam, mind néztem hátra, hogy jön-e az őr a kutyával. Ez belénk edződött. Már nem tudtuk elhinni, hogy szabadok vagyunk. Nagyon nehéz volt.